

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1 ΦΥΛΛΟΥ
ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

(ΤΗΣ 1 - 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1952)

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ιερὺς γὰρ ἄγγελος Κυρίου Παντοκράτορος»
(Μαλαχ. 2, 7)

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΟΝ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΝ ΚΛΗΡΟΝ ΜΑΣ

Εὐχαριστιὰν θερμὴν ἀναπέμπομεν πρὸς τὸν διὰ τῆς χάρι-
τός Του οἰκονομοῦντα τὰ καθ' ἡμᾶς Κύριον, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους
τούτου ἐπιτυγχάνεται ὅ,τι ἀπὸ μακροῦ ἀπετελεῖ ἀμόνιμον τῆς
«Ἐκκλησίας» μέλημα, ἡ ἐκδοσις δηλαδὴ εἰδικοῦ παραστήματος
τῆς ἀφορῶντος ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν κύκλον τῆς δράσεως τοῦ
ἐφημεριακοῦ Κλήρου μας.

Εἶνε δὲ τῆς δράσεώς του ὁ κύκλος οὐ μόνον εὐρύτατος,
ἀλλὰ καὶ ὑψίστης σπουδαιότητος.

Ὁ ἱερὺς «ἡγεμονεὺν ἔλαχε τοῦ λαοῦ» λέγουν οἱ πατέρες
τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐκαστὸς ἐφημέριος ἐτάχθη ὑπὸ τῆς θείας
χάριτος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πνευματικὸς ἡγέτης τῶν χριστιανῶν
ὀλοκλήρου τῆς ἐνορίας του. Εἶνε ὁ θρησκευτικὸς καθοδηγητὴς
καὶ διδάσκαλος ὄλων του τῶν ἐνοριῶν· τοὺς γνωρίζει ὄλους
κατ' ὄνομα, τὴν ἀτομικὴν, τὴν οἰκογενειακὴν, τὴν κοινωνικὴν
καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν οικονομικὴν ἐκάστου κατάστασιν, τὰς ἀρε-
τάς των καὶ τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰς ἀνάγκας των. Ἀποτελοῦν,
λοιπόν, οἱ ἐφημέριοι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὄτα τῆς Ἐκκλη-
σίας, τὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Ἱεραρχία τῆς λαμβάνει γνῶσιν
τῆς καταστάσεως τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ ὀλοκλήρου.

Ἀνάλογος πρὸς τὸ πλάτος τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐφημερίου
εἶνε ἡ σπουδαιότης τοῦ ἱεροῦ λειτουργήματός του.

Ἡ μεταξὺ τοῦ λογικοῦ ποιμνίου ἡγεμονικὴ του θέσις εἶνε
πνευματικὴ. Διὰ τὰ πνευματικά του πρόβατα ἀποτελεῖ τόσον
ὑψηλὴν αὐθεντιάν, καὶ ἡ φωνὴ του ἔχει τόσον μέγα δι' αὐτὰ
κῦρος, ὥστε, κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, «ἔμπροσθέν
των πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν
φωνὴν αὐτοῦ». Ἡ πνευματικὴ του ἡγεσία εἶνε τιοιαύτη, ὥστε,

ἂν τυχὸν αὐτὸς παταχθῆ, τὸ ποιμνίον του ἀμέσως θὰ διαλυθῆ καὶ θὰ διασκορπισθῆ. Τὸ ὕψος τῆς πνευματικῆς του ἑξουσίας εἶνε ἀπείρως ἀνώτερον καὶ αὐτῆς τῆς βασιλικῆς, ὅσον ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν. Εἰς τὸν βασιλεῖα εἶνε ἐμπιστευμένα τὰ ἐν τὰ ὕθια, ὁ βασιλεὺς καλεῖται τὰ ἐπὶ τῆς γῆς νὰ οἰκονομῇ ἐν ᾧ ὁ ἱερεὺς ὀδηγεῖ τὰ λογικὰ πρόβατα πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὰ οὐράνια. «Ὁ τῆς ἱερωσύνης θεσμὸς ἄνω κἀθηται». Ὁ ἐφημέριος εἶνε κυβερνήτης ψυχῶν, ὄργανον ψυχικῆς σωτηρίας, λύχμος τεθειμένος ὑψηλά, διὰ νὰ ἀπολαμβάνουν τὸ φῶς του ὅλοι οἱ ἐνοριταὶ του. Εἰς κανένα ἠγέτην δὲν ἐδόθη ἡ ἑξουσία, πὺν ἐνεπιστεύθη αὐτὸς ὁ Χριστὸς εἰς τὸν ἱερέα: «Ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ...». Τὸ ἔργον του εἶνε ἁγιαστικὸν καὶ σωτηριῶδες· εἰς αὐτὸ δὲ δὲν τὸν ἔταξεν ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Θεός.

Εἰς τὸ ἔργον του τοῦτο ὁ ἐφημέριος ἔχει ἀνάγκην συστηματικοῦ καθοδηγητοῦ καὶ συμπαραστάτου. Διὰ νὰ εἶνε ἄξιος τῆς ὑψηλῆς του ἀποστολῆς χρειάζεται πολλά ἐφόδια, μελέτην πολλήν, πολὺπλευρον μάθησιν, ἐνσυνείδητον ἀντιμετώπισιν τῶν ἀνακυπτόντων μεταξὺ τοῦ ποιμνίου του προβλημάτων. Εἶνε εὐρυτάτη ἡ ἱερατικὴ καθηκοντολογία, διὰ τὴν ὁποίαν χρειάζεται φωτισμένος πνευματικός, θρησκευτικὸς καὶ ἠθικὸς ὀπλισμὸς. Ὁ κύκλος του ἐμφανίζει πολλάκις πολὺπλοκα ζητήματα πὺν ἀπαιτοῦν λύσεις φωτεινὰς μέσα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ὀρθοδοξίας. Δὲν εἰμπορεῖ δὲ ὁ κάθε ἐφημέριος νὰ ἔχη εἰς τὴν διάθεσίν του πλουσίαν βιβλιοθήκην, ἥτοι ὅλα τὰ μέσα τοῦ πνευματικοῦ του κατάρτισμοῦ, διὰ τούς λόγους, τούς ὁποίους ὅλοι γνωρίζομεν.

Ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ἔρχεται ἐπίκουρος «Ὁ Ἐφημέριος», μὲ τὴν προσπάθειάν του νὰ καταστῆ ὁ σύντροφος τοῦ ἐφημεριακοῦ μας Κλήρου, εἰς ὅλην τὴν ἐνοριακὴν δρασίαν του. Ὑπὸ τὰς εὐλογίας καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Μακαριωτάτου Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας μας, «Ὁ Ἐφημέριος» θὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν νὰ ἀνταποκριθῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκδόσεώς του, μεγάλην δὲ ἡ πρεσβυγενῆς συνάδελφός του «Ἐκκλησία» χαρὰν αἰσθάνεται ἐπὶ τῷ ὅτι ἀπὸ τούς κόλλους τῆς καθίσταται δυνατὴ ἀπὸ σήμερον ἡ πρὸς τὸν ἱερὸν ἐφημεριακὸν Κλήρὸν μας προσφορὰ τοῦ «Ἐφημερίου».

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

«Ὁ ἀκούων ἡμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ἡμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ...»

(Ὁ Κύριος Λουκ. 10, 16)

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Μὲ ἀνέκφραστον χαρὰν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παραδίδει, σὺν Θεῷ, σήμερον εἰς τὸν ἱερὸν Κλῆρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ «Ἐφημερίου», ἡ ἔκδοσις τοῦ ὁποίου ἀπετέλεσεν εὐθύς ἕξ ἀρχῆς ἕνα κύριον σημεῖον τοῦ προγράμματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὸ ὁποῖον πραγματοποιεῖται μόλις σήμερον, διότι ἔπρεπε πρῶτον νὰ στερεωθῇ ὁ θεσμὸς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ νὰ διοργανωθῇ τὸ τυπογραφεῖον αὐτῆς, ὥστε ἀπροσκόπτως πλέον νὰ χωρήσῃ ἡ ἔκδοσις καὶ τοῦ «Ἐφημερίου».

Πόθος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἶναι νὰ ἀναδείξῃ τὸν «Ἐφημέριον» εἰς ὄργανον τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, εἰς ποιμαντορικὸν περιοδικόν, ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ὁποίου θὰ δίδονται αἱ δέουσαι κατευθύνσεις εἰς τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ πολυσχιδῆς ποιμαντικὸν ἔργον τοῦ ἐφημερίου, θὰ διαγράφονται οἱ κατάλληλοι τρόποι τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τοῦ ἱερέως μεταξὺ τοῦ ποιμνίου, θὰ ὑποδεικνύηται ἡ καταλληλοτέρα φιλανθρωπικὴ καὶ λοιπὴ κοινωνικὴ δρᾶσις τοῦ ἱερέως καὶ γενικῶς θὰ ἐξετάζεται, μετὰ τῆς δεούσης πάντοτε προσοχῆς, πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον τοῦ ἱερέως. Οἴτω τὸ περιοδικὸν τοῦτο φιλοδοξεῖ ν' ἀποβῇ καὶ ὁ σύμβουλος καὶ ὁ ὁδηγὸς τοῦ ἱερέως εἰς τὸ τόσον βαρὺ πνευματικὸν ἔργον. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ περιοδικὸν τοῦτο, μοναδικὸν κατὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ, μέλλει νὰ ἐξυπηρετήσῃ σπουδαίως τὸν ἱερὸν Κλῆρον καὶ νὰ σημειώσῃ ἀναμφιβόλως σταθμὸν ἐν τῇ νεωτέρῃ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἄφ' ἑτέρου ὅμως ἡ ἔκδοσις τοῦ φύλλου τούτου εἶναι ἕνα μέγιστον τεκμήριον τῆς προσοχῆς καὶ τῆς φροντίδος, τὴν ὁποίαν ἐντατικώτερον ἀρχίζει νὰ δεικνύῃ, μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν μερικῶν ἄλλων ἔργων, τὰ ὁποῖα ὄφειλον προηγουμένως νὰ πραγματοποιηθῶν, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία πρὸς τοὺς κληρικούς μας, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὰ στελέχη αὐτῆς καὶ οἱ ὁποῖοι ἀκριβῶς διὰ τοῦτο εἶναι κεκλημένοι νὰ πραγματοποιήσουν τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις αὐτῆς. Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία πολλάκις διεκλήρυνε κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἐρωτῶντας ποῖα εἶναι τὰ στελέχη τῆς, ἔδιδε πάντοτε τὴν στερεότυπον ἀπάντησιν, ὅτι ὄργανα καὶ στελέχη αὐτῆς εἶναι πάντες οἱ Κληρικοὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέχρι τοῦ κατωτάτου, ἀπὸ τοῦ ἀμορ-

«Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος...»

(Ὁ Ἄπ. Παῦλος : Α' Τιμῶθ. 4, 14)

φώτου μέρι τοῦ μορφωμένου, διὰ τὴν κατάλληλον ἐξύψωσιν τῶν ὁποίων ἔχει καθήκον νὰ ἐργασθῆ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία. Ἡ ἀρχὴ αὕτη πηγάζει ἀπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἡ ὁποία εἶναι ἐκκλησιαστικὸς ὄργανισμὸς, ὁστοῦν ἐκ τῶν ὁστέων καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπομένως κάθε ἐργασία, κάθε, οὕτως εἰπεῖν, ὑπόθεσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἶναι ὑπόθεσις ὁλοκλήρου τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας. Μέσα εἰς τοὺς τομεῖς τῆς πνευματικῆς δράσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ποῖοι ἄλλοι κατὰ πρῶτον λόγον εἶναι κεκλημένοι νὰ ἐργασθοῦν ἢ οἱ Κληρικοί; Πρέπει καλῶς νὰ κατανοηθῆ ὅτι ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία δὲν εἶναι οἱ δεκά ἢ οἱ δέκα οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς, ἀλλ' Ἀποστολικὴ Διακονία εἶναι ὁλόκληρον τὸ πλήρωμα τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐργασθῆ ὁλόψυχα, ἀρμονικὰ καὶ συντονισμένα ἐπάνω εἰς μίαν προδιαγεγραμμένην γραμμὴν, ὀργανούμενον κάθε ἡμέραν καὶ ἀρτιώτερον εἰς μίαν ἀδιάσπαστον πνευματικὴν ἐνότητα καὶ δύναμιν. Ὅ,τι ἐπιτευχθῆ θὰ εἶναι τὸ ἔργον ὁλοκλήρου τοῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὸ κήρυγμα, εἰς τὴν ἐξομολόγησιν, εἰς τὴν κατήχησιν, εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς νεολαίας, εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ κοινωνικὰ ἔργα, εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐντύπου, εἰς τὰς πάσης φύσεως πνευματικῆς διακονίας ἐν τῇ ἐνορίᾳ ὁ ἱερεὺς ὀφείλει νὰ καταλάβῃ τὴν ἐμπρέπουσαν εἰς τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ὑπόδηγμα αὐτοῦ θέσιν. Τίποτε δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ τὸν ἐκτοπίσῃ ἢ νὰ τὸν ὑποκαστήσῃ, ὅταν ὁ ἴδιος ἔχῃ ἐπίγνωσιν τοῦ προορισμοῦ του καὶ γνωρίζῃ νὰ ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀξιώματός του.

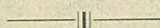
Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ ἱερεὺς ἕνεκα γνωστῶν εἰς ὅλους λόγων ἀπώλεσε πολλὰς ἐν τῇ ἐνορίᾳ θέσεις, ἀπὸ τῶν ὁποίων ὄφειλε δρῶν νὰ ἀκτινοβολῆ. Ἀλλ' ἦλθε καιρὸς ν' ἀποκτήσῃ τὴν πλήρη ὄντοτητα του καὶ νὰ ἀνακτήσῃ τὸ ἀπολεσθὲν ἔδαφος. Εἰς τοῦτο ἔχει ἱεράν ὑποχρῶσιν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία νὰ τὸν βοηθήσῃ δι' ὅλων τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα θὰ δυνηθῆ νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν. Ὡς ἐν τῶν μέσων τούτων θεωροῦμεν τὸ ἀνὰ χεῖρας εἰδικὸν τοῦτο παράρτημα τῆς ἐπισήμου «Ἐκκλησίας», τοῦ ὁποίου ἡ ἔκδοσις κατ' εὐτυχῆ συγκυρίαν συμπίπτει πρὸς τὰ δύο ἄλλα περιοδικὰ τῆς Ἀποστ. Διακονίας «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» καὶ «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά», δύο ἄλλα μέσα, τὰ ὁποῖα δίδονται εἰς χεῖρας τῶν Ἱερέων μας διὰ νὰ πλησιάσουν μετὰ αὐτὰ τὴν Οἰ-

«Πρόσθετε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ».
(Ὁ Ἅ. Παῦλος : Α' Τιμόθ. 4, 13)

κογένειαν καὶ τὸ Παιδί καὶ δι' αὐτῶν νὰ διευκολυνθοῦν εἰς τὸ πνευματικόν των ἔργον εἰς τοὺς δύο τούτους τομεῖς. Σύντομα ἡ Ἄποστ. Διακονία θὰ δυνηθῆ νὰ δώσῃ εἰς τὸν Κλήρον καὶ ἄλλα μέσα πρὸς ἐργασίαν καὶ δρασίν.

Ἡ μέχρῃ τοῦδε συντελεσθεῖσα ἐργασία τῆς Ἄποστ. Διακονίας ἐδέξατο, ὡς ἀσφαλῶς γνωρίζομεν, τὰς ψυχὰς τοῦ Κλήρου, ὃ ὁποῖος ἀντιλαμβάνεται καὶ πρέπει βαθύτερον νὰ κατανοήσῃ ὅτι ἡ Ἄποστ. Διακονία εἶναι ὑπόθεσις ἰδικῆ του. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἐφαρμοστὴς καὶ ἐκτελεστὴς τῶν προτεινομένων καὶ τῶν διαγραφόμενων κατευθύνσεων. Αὐτός, ὡς ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας, δὲν δύναται, δὲν εἶναι νοητὸν νὰ ἐργάζεται ἔξω τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ διαγράμματος καὶ προγράμματος. Ὅταν τοῦτο γίνῃ κοινὴ συνειδήσις πὰρὰ τοῖς Κληρικοῖς, τότε καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἄποστ. Διακονίας θὰ εἶναι ἀπολύτως ἐξησφαλισμένον. Ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Ἐφημερίου» πολλάκις θὰ λάβωμεν ἀφορμὴν ἐν ἐκτάσει νὰ ἀναπτύξωμεν ὅ,τι λίαν συνεπτυγμένως διευτυπώθη εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ γράφων ἀπλῶς ἠθέλησε νὰ χαιρετήσῃ καὶ ὑπογραμμίσῃ τὴν σημασίαν τοῦ «Ἐφημερίου». Εἶθε τὸ μικρὸν κατ' ἀρχὰς τοῦτο φυλλάδιον μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἀναπτυσσόμενον νὰ ἀνταποκριθῆ πλήρως εἰς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐξεδόθη.

ΒΑΣ. Μ. ΒΕΛΛΑΣ
Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἄποστ. Διακονίας

ΑΝΤΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ὁ Ἐφημεριακὸς Κλήρος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θὰ δεχθῆ μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν — ἐλπίζομεν — τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος φυλλαδίου, τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ πνευματικὴ ἐξυπηρέτησις τοῦ Ἑνωριακοῦ μας Πρεσβυτερίου, τὰ τίμια μέλη τοῦ ὁποίου ἐν μέσῳ τῶσων δυσχερειῶν ἀγωνίζονται διὰ τὰ σηκώσουσαν τὸ βάρος τῆς μεγάλης καὶ ὑψηλῆς ἀποστολῆς των. Ἀφορμὴν εἰς τὴν ἔκδοσίν του ἔδωκεν ἡ ἐκ πολλῶν πλευρῶν γενομένη διαπίστωσις ὅτι ὁ ἐπαρχιακός, ἰδίᾳ, Ἐφημεριακὸς Κλήρος συναισθάνεται βαθύτατα τὴν ἀνάγκην καὶ τῆς συστηματικῆς παρακολουθήσεως τῶν ζητημάτων, πού τὸν ἀφοροῦν καὶ τῆς συστηματικῆς καθοδηγήσεώς του εἰς τὰς λεπτομερείας τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον σήμερον.

«Τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστι, ἐν ἀγνείᾳ».

(Ὁ Ἄπ. Παῦλος : Α' Τιμόθ. 4, 12)

πρὸ παντός, ἀπαιτεῖται ἀπὸ τοὺς καλοὺς ποιμένας τοῦ λαοῦ μας.

Αὐτὴν τὴν διπλὴν ἀνάγκην ἔρχεται σήμερον νὰ ἱκανοποιήσῃ «Ὁ Ἐφημέριος», μὲ τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν νὰ καταστή τὸ ζωντανὸν ὄργανον τῆς πνευματικῆς ἐξυπηρητήσεως τῶν ἐφημερίων μας καὶ μὲ τὸ ὄνειρον νὰ γίνῃ ὁ ἀχώριστος σύντροφος ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

Τὸ Ἐφημεριακὸν αὐτὸ φύλλον εἶναι τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον προσφέρει ἡ «Ἐκκλησία» πρὸς τοὺς Κληρικοὺς συνδρομητάς της ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει, δῶρον διαρκείας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προσφέρεται ἐφεξῆς μέσα εἰς κάθε φύλλον τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ φροντίς δὲ τῆς συντάξεώς του ἀνελήφθη μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ πρῆθυμίαν ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διότι αὕτη εἰς τὸν Ἐφημεριακὸν Κλῆρον ἀποβλέπει ὡς πρὸς τοὺς κυριωτάτους συνεργάτας της διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς πνευματικῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς χώρας, μὲ τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπιφορτισθῆ ὡς ὄργανον τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας.

Καὶ ὑπάρχει μὲν ἡ προκατάληψις ὅτι δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν πολλὰ μὲ τὴν σημερινὴν μορφωτικὴν κατάστασιν μεγάλης μερίδος τοῦ Κλήρου μας, ἡ παλαιὰ ὅμως καὶ ἡ πρόσφατος πείρα ἀπέδειξεν ἤδη ὅτι καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα δύνανται νὰ ἐπιτευχθοῦν, ὅταν ὁ Κλῆρος αὐτὸς καταλλήλως καθοδηγηθῆ, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν δυνατοτήτων του, αἱ ὁποῖαι — παρὰ τὰς μεμφιμοιρίας — ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι πάρα πολλαί. Αὐτὸς δὲ εἶναι ἀκριβῶς ὁ εἰδικώτερος σκοπὸς μας· νὰ καταδειχθῆ, καὶ εἰς τὸν μᾶλλον ἀκατάρτιστον ἔστω Κληρικὸν τί ὀφείλει καὶ τί δύναται νὰ πράξῃ διὰ τὴν δικαιολογίαν τὴν ἀποστολὴν του, ἡ ὁποία δὲν εἶναι, ὡς κακῶς ὑποτίθεται ἀπὸ πολλοὺς, ἡ ξηρὰ μόνη καὶ τυπικὴ τέλεσις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χρειάζεται, πρὸ παντός, εἶναι νὰ ἐκτιμῆσῃ ἕκαστος Κληρικὸς τὴν θέσιν του κατ' ἀξίαν, ν' ἀντιληφθῆ σαφῶς ποῖον εἶναι τὸ ἔργον του καὶ ἡ ἀποστολὴ του καὶ ν' ἀνεύρῃ τὴν δυνατότητα διὰ τὴν ἐκτέλεσίν του, μὲ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα διαθέτει καὶ τὰ ὁποῖα δύναται ὁ καθεὶς νὰ ἀναπτύξῃ, ὅταν τὸ θελήσῃ πραγματικὰ καὶ τὸ ἀποφασίσῃ μὲ ζῆλον καὶ πίστιν Θεοῦ καὶ μὲ ἀγάπην πρὸς τὸ ποίμνιόν του.

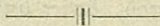
Πρὸς ὅλους λοιπὸν τοὺς Ἐφημερίους μας, ἀνεξαιρέτως, ἀπευθύνονται αἱ στήλαι μας ἀπὸ σήμερον καὶ ἀπὸ ὅλους ζητοῦμεν ἐν-

«Συγκακοπάθησον τῷ Εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ».

(Ὁ Ἄπ. Παῦλος Β' Τιμῶθ. 1, 8)

θουσιασμόν, πρὸ παντός, καὶ θάρρος διὰ τὰ καταδειχθῆ ἀκόμη περισσότερον πόσον μεγάλη εἶναι ἡ μυστικὴ δύναμις τὴν ὁποίαν ἐγκλείει μέσα τῆς ἡιερά παράταξις τῶν Λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου.

«Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ»

Η ΙΕΡΩΣΥΝΗ ΕΝ ΤΗ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (+)

Ἱερwsύνη ἐν γενικῇ ἐννοίᾳ, ὡς ποιμαντικὴ διακονία, ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἔργον τοῦ πνευματικοῦ τῆς Ἐκκλησίας ποιμένος, ἡ ἀγιαστικὴ, διδασκτικὴ καὶ κυβερνητικὴ αὐτοῦ ἐνέργεια, ἐξ ὀρισμένης ἐκπηγάζουσα ἐσωτερικῆς αὐτοῦ καταστάσεως καὶ διαθέσεως, ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου μυστηρίου τῆς Ἱερwsύνης ἐπερχομένης ἐν αὐτῷ ἐσωτερικῆς διαπλάσεως καὶ μεταστοιχειώσεως, ἣν ποιμαντικὴν ἀναγέννησιν δυνάμεθα τὰ καλέσωμεν.

Ἦδη ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως «ποιμὴν», σημαίνουσης ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ τὸν ἡγεμόνα ἢ ἀρχηγὸν λαῶν. Ὁ Ὅμηρος καλεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα «ποιμένα λαῶν». Ἀλλ' ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ ποιμένες καλοῦνται οἱ ἱερεῖς, ὥστε διάφορος εἶνε ἡ χρῆσις τῆς λέξεως. Ὁ ποιμὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλῆσι δὲν σημαίνει τὸν ποιμένα τῆς ἀγίας Γραφῆς· τὸ δ' ἑλληνικὸν «ιερεὺς» ἢ τὸ ἀντίστοιχον λατινικὸν sacerdos σημαίνει ὀρισμένην τάξιν ἀνθρώπων ἀσχολουμένων περὶ τὴν προσφορὰν τῶν θυσιῶν. Ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ ἡ λέξις «ποιμὴν» συνεννοεῖ ἐν ἑαυτῇ οὐ μόνον τὴν εἰδικὴν ἐννοίαν τῆς ἑλληνικῆς λέξεως ἱερεὺς, ἀλλὰ καὶ πολυμερεστάτης δράσεως, ἐπεκτεινομένης ἐφ' ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ, τῆς πολιτικῆς, τῆς κοινωνικῆς τῆς οἰκογενειακῆς καὶ τῆς ἰδιωτικῆς. Οὐδεμία λεπτομέρεια τῆς ζωῆς τοῦ Ἰουδαίου λαοῦ διεξέφευγε τὸν κύκλον τῆς δράσεως τῶν ἱερέων· διότι οὐχὶ μόνον ἡ εἰρήνη καὶ ὁ πόλεμος, ἡ συμμαχία καὶ αἱ πρὸς τοὺς λοιποὺς λαοὺς σχέσεις, αἱ θυσίαι καὶ αἱ ἑορταί, ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ, αἱ ἰδιωτικαὶ συμφωνίαι, ἡ οἰκοδομὴ οἰκίας, ἡ διαίρεσις τῶν ἀγρῶν, ἡ ἰατρικὴ θεραπεία, ἡ προφύλαξις ἀπὸ τῶν μολυσματικῶν νόσων, οὕτως ἢ ἄλλως, ἐτελοῦντο ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἱερέων. Τούτου ἕνεκα πολλαχοῦ τῆς Πα-

«Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας».

(Ὁ Ἀπ. Παῦλος : Β'. Τιμοθ. 2, 15)

λαιᾶς Διαθήκης διεγράφη ἡ ποιμαντικὴ διακονία, εἰδικώτερον δὲ ἐν τῷ προφητικῷ βιβλίῳ τοῦ Ἰεζεκιήλ (Κεφ. 34 ἰδίως).

Ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἡ ποιμαντικὴ διακονία ἐξόχως διεγράφη πρὸ παντὸς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἐν τῷ ἐπιγείῳ βίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις ὑπῆρξε τὸ τελειότατον ὑπόδειγμα πνευματικοῦ ποιμένος. Ὁ ἐν τῇ ἐρήμῳ πειρασμὸς (Ματθ. 4, 1-11. Μαρκ. 1, 12. Λουκ. 4, 1-13) παρέστησεν ἐναργῶς τὴν πρὸς τοὺς πειρασμοὺς πάλην τοῦ ποιμένος, οὕτινος τὴν ὑψίστην ἀξίαν ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς κοινωνίας δράσει ὑπέδειξεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὄμιλίᾳ (Ματθ. 5, 13-16) καὶ κατὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸ κήρυγμα (Ματθ. 10, 1-42. Μαρκ. 6, 7-11. Λουκ. 10, 1-21). Ἐν τῇ παραβολῇ τοῦ καλοῦ ποιμένος (Ἰωάν. 19, 1-16. Λουκ. 15, 1-8. Ματθ. 13, 10-14) ἐναργέστατα ὑπέδειξεν ὁ Κύριος τὴν εἰκόνα τοῦ ἀληθοῦς χριστιανοῦ ποιμένος· κατέκρινε δὲ τοὺς ἐργαζομένους ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν μόνον χάριν ἀμοιβῆς ἐν τῇ παραβολῇ τῆς ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότη ἀποδόσεως τῶν μισθῶν εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνος (Ματθ. 19, 27-30. 20, 1-16) καὶ διήλεγξε τοὺς ψευδεῖς ποιμένας ἐν τῇ περὶ τῶν Φαρισαίων ὄμιλίᾳ (Ματθ. 23). Τέλος ἐν τῇ ἀρχιερατικῇ αὐτοῦ εὐχῇ πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα πρὸ τοῦ σταυρικοῦ αὐτοῦ θανάτου (Ἰωάν. 17) συνεπλήρωσε τὴν εἰκόνα τοῦ ἰδεώδους πνευματικοῦ ποιμένος τῆς ἐκκλησίας ἐπισφραγίσας αὐτὴν διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσίας. Ἐκ τῶν Ἀποστόλων καὶ ὁ Πέτρος μὲν παρέσχεν ὁδηγίαν πρὸς τοὺς ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας (Ἀ' Πέτρου 5, 1-4), ἰδιαίτατα ὅμως ὁ ἀπόστ. Παῦλος, ἐν τῇ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου ὄμιλίᾳ (Πράξ. 20, 16-35) καὶ ἐν ταῖς τρισὶν αὐτοῦ ποιμαντικαῖς ἐπιστολαῖς, θαυμασίως διέγραψε τὴν ποιμαντικὴν διακονίαν. «Καθάπερ γάρ τις ζωγράφος ἀριστος ποικίλα κεράσας χρώματα, ἦν ἂν μέλλῃ βασιλικῆς μορφῆς πρωτότυπον κατασκευάζειν εἰκόνα, μετὰ πολλῆς ἐργάζεται τῆς ἀκριβείας, ὥστε τοὺς μιμουμένους αὐτὴν ἅπαντας τοὺς γράφοντας ἐξ αὐτῆς διηκριβωμένην ἔχειν εἰκόνα· οὕτω δὴ καὶ ὁ μακάριος Παῦλος καθάπερ τινὰ εἰκόνα βασιλικὴν γράφων καὶ τὸ ἀρχέτυπον αὐτῆς κατασκευάζων, τὰ ποικίλα τῆς ἀρετῆς κεράσας χρώματα ἀπηρτισμένους ἡμῖν τοὺς χαρακτήρας ὑπέγραψε τῆς ἐπισκοπῆς, ἦν ἕκαστος τῶν εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀναβαινόντων εἰς ἐκεῖνην ὁρῶν μετὰ τὸσαύτης ἀκριβείας τὰ καθ' ἑαυτὸν ἅπαντα οἰκονομεῖ».

«Οὐδὲν πλοῖον κλυδωνιζομένου διηγήνοχεν ἡ τοῦ ἱερέως ψυχὴ· πανταχόθεν στίζεται, παρὰ φίλων, παρὰ ἐχθρῶν, παρ' οἰκείων, παρ' ἄλλοτριῶν».
(Τ. Χρυσόστομος)

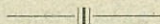
Ἄξιοσημείωτον δὲ ὅτι ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ οὔτε τῶν Ἀποστόλων οὔτε τῶν ὑπ' αὐτῶν κατασταθέντων διαδόχων ἡ ποιμαντική ἐνέργεια καλεῖται ἱερωσύνη ἢ ἱερουργία, καίτοι διασημαίνουσα τὴν κατ' ἐξοχὴν ἱερουργικὴν ἐνέργειαν τοῦ ποιμένου, ὡς προσάγοντος θυσίαν τῷ Θεῷ, ἣν ἀποδίδει ἡ λατινικὴ γλῶσσα διὰ τῶν λέξεων sacrificium ἢ sacrificatio, τὴν δὲ λέξιν ἱερουργεῖν διὰ τῆς λέξεως sacrificare (οὐχὶ sanctificare, ὡς ἔχει ἡ Βουλγάτα, Ρωμ. 15, 16). Ἀντὶ τῶν λέξεων ἱερωσύνη καὶ ἱερουργία ἢ Κ. Διαθήκῃ μεταχειρίζεται συνήθως τὰς λέξεις διακονεῖν, διάκονος, διακονία, λειτουργεῖν, λειτουργός, λειτουργία, ἵνα δηλώσῃ τὸ καθόλου ποιμαντικὸν ἔργον τῶν Ἀποστόλων· διότι ἡ ἀποστολικότης καὶ καθ' αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς διακλαδώσεσιν αὐτῆς δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ὀνομασθῇ διὰ τῆς λέξεως ἱερωσύνη καὶ ἱερουργία. Ἡ ἱερωσύνη ἀπεδόθη πᾶσι τοῖς μέλεσι τῆς ἐκκλησίας, ὅθεν ἀφ' ἑαυτοῦ νοεῖται, ὅτι αὕτη ἀνήκει καὶ εἰς τοὺς Ἀποστόλους ἐν πληρῇ τῆς λέξεως σημασίᾳ. Ἴνα ὅμως καταδηλωθῇ, ὅτι ἡ ἱερωσύνη τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἦτο προσωπικὴ ἱερωσύνη καὶ διακονία ἐν γενικῇ τῆς λέξεως σημασίᾳ, ἀλλὰ διακονία, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν δι' αὐτῆς κατόρθωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους μέλεσιν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἐκλήθη διὰ λέξεως σημαίνουσης δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἥτοι διὰ τῆς λέξεως λειτουργία. Ἡ λέξις αὕτη ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς δοκιμωτέροις τῶν κλασικῶν συγγραφέων, σημαίνουσα τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Ἄλλ' ἤδη ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἀποδίδεται ἡ ἔννοια τῆς ἱερᾶς ὑπηρεσίας τῶν λευϊτῶν (Ἐξοδ. 38, 21. Ἀριθμ. 4, 25. 7, 22). Ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ εὑρηται καὶ ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ (Λουκ. 1, 23). Οὕτω δὲ ὁ ἀπ. Παῦλος καλεῖ ἑαυτὸν λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱερουργοῦντα τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ (Ῥωμ. 16, 15)· καλεῖ ἑαυτὸν ἐπίσης διάκονον (Α' Κορ. 3, 5), καὶ αὐτὴν δὲ τὴν ἐν οὐρανοῖς διακονίαν τοῦ Κυρίου καλεῖ λειτουργίαν (Ἐβρ. 8, 2). Ὁμοίως λειτουργίαν καλεῖ ὁ Ἀπόστολος καὶ τὴν τῆς Π. Διαθήκης διακονίαν (Ἐβρ. 10, 11). Καθόλου δ' ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ ὑπὸ τὴν λειτουργίαν ἐννοεῖται ἡ δημοσία ἱερατικὴ ὑπηρεσία, ἡ ἱερουργία (Πρβλ. Πραξ. 13, 2)· τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην προσέλαβεν ἡ λέξις καὶ ἐν τοῖς μετὰ τὸν ἀποστολικὸν αἰῶνα χρόνοις τῆς Ἐκκλησίας. Διότι οἱ λειτουργοὶ αὐτῆς κατ' ἐξοχὴν εἶχον τὸ καθήκον τοῦ ἱερουργεῖν καὶ ἐν τῇ ἰδιαίτερά ἐκείνῃ ἐννοίᾳ, συνψδὰ τῇ

«Εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ».

(Ἰακώβος Ἀδεφθός : 1, 5)

ὁποία ἱερωσύνη εἶνε ὑπηρεσία, συνισταμένη κατ' ἐξοχὴν ἐν τῇ προσφορᾷ τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, τῆς Εὐχαριστίας. Ταύτης ἡ τέλεισις ἀνήκειν οὐχὶ πᾶσι τοῖς μέλεσι τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐκείνοις, οἳς ἦτο ἐμπεισιτευμένη κατ' ἀποστολικὴν διαδοχὴν ἡ ἱερατικὴ διακονία τῶν πιστῶν καὶ ἡ πνευματικὴ αὐτῶν χειραγωγία, ὧν ἡ ἔγνοια συμπεριλαμβάνεται ἐν τῇ «ποιμαντικῇ διακονίᾳ». Τοῦτου ἕνεκα καὶ οἱ ἀρχαῖοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τὴν «ποιμαντικὴν» ἐκάλουν γενικώτερον «ἱερωσύνην» καὶ τὰ ποιμαντικὰ αὐτῶν συγγράμματα «περὶ ἱερωσύνης» ἐπέγραφον, ἐξετάζοντες ἐν αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν ποιμαντικὴν διακονίαν καὶ ὑπὸ τὸν «ἱερέα» ἐγνοοῦντες τὸν «ποιμένα», ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον. Ὅστε παρ' αὐτοῖς ἡ «ἱερωσύνη» συνταυτίζεται πρὸς τὴν «ποιμαντικὴν».

Ἰπ' αὐτὴν ἐγνοητέον ἅπαν τὸ ἔργον τοῦ ποιμένου τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ἐποψιν, πρὸς καθορισμὸν αὐτῆς τῆς οὐσίας τῆς Ποιμαντικῆς, ἧς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς καὶ βάσεις δυνάμεθα νὰ διίδωμεν καὶ ἐν τῇ ποιμαντικῇ δράσει τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν τοῖς ποιμαντικοῖς αὐτῶν συγγράμμασιν.

ΤΙ ΔΥΝΑΤΑΙ ΚΑΘΕ ΚΛΗΡΙΚΟΣ

Ὁ χαράσσων τὰς γραμμὰς αὐτὰς προέρχεται ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καὶ εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἐργασθῆ ἐπ' ἀρετῶν ὡς Προϊστάμενος τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου μᾶς μεγάλης ἐπαρχίας. Διὰ τοῦτο καὶ δύναται νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι γνωρίζει καὶ τὰ προβλήματα καὶ τὰς δυνατότητας τῆς δράσεως τῶν Ἐφημερίων, τῶν ὁποίων ἡ θέσις καὶ ἡ ἀποστολὴ δὲν παύει νὰ εἶναι ὑψηλὴ καὶ μεγάλη, ὅσον δήποτε μικρὰ καὶ ταπεινὴ καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐνορία, πού ἐξυπηρετοῦν, καὶ ὅσονδήποτε ὀλίγα καὶ ἂν εἶναι τὰ «μορφωτικά» τῶν προσόντα. Διότι ὅλοι ἐπήραμεν κατὰ τὴν φρικτὴν ὄραν τῆς χειροτονίας τὴν «ἱεράν παρακαταθήκην» εἰς τὰς τρεμουσὰς ἀπὸ δέος καὶ συγκίνησιν χεῖρας μας καὶ ὅλοι ἐκλήθημεν διὰ νὰ εἴμεθα «τὸ φῶς» καὶ «τὸ ἄλας» καὶ ὅλοι— εἴτε τὸ θέλομεν εἴτε ὄχι· εἴτε τὸ γνωρίζομεν, εἴτε ὄχι· εἴτε μᾶς τὸ λέγουν εἴτε ὄχι—ὅλοι εἴμεθα «πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη», ὑπόχρεοι νὰ γινώμεθα «τύποι τῶν πιστῶν» κατὰ τὸν μέγαν Παῦλον, καὶ μάλιστα «ἐν πᾶσιν».

«Τίς σοφός καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραθητηι σοφίας».

(Ἰάκωβος Ἀδελφόθεος : 3, 13)

Ἐάν αὐτὸ τὸ τελευταῖον τὸ ἔχωμεν ὅλοι ὑπ' ὄψει, καὶ πράγματι, ἐπιδιώκωμεν καὶ προσπαθοῦμεν νὰ γινώμεθα «τύπος τῶν πιστῶν ἐν πᾶσιν», ἰδοὺ ἡ πρώτη μεγάλη ὑπηρεσία, ποὺ ἔχομεν νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν λαὸν τῶν πιστῶν, ποὺ μᾶς ἐνεπιστεύθη ὁ Θεός. Αὐτὴ ἡ ὑπηρεσία εἶναι ἡ μᾶλλον ἀποτελεσματικὴ, τὸσον ἀποτελεσματικὴ, ὅσον ἰσχυροτέρα εἶναι ἡ δύναμις τοῦ ζωντανοῦ παραδείγματος ἀπὸ κάθε ἄλλο, ὡς «ζῶσα καὶ σιωπῶσα διδασκαλία», ποὺ τόσον ἐξύμνησαν οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ποτὲ δὲν θὰ λησμήσω τὴν ἁγίαν φυσιογνωμίαν ἐνδὲς κυρωμένου ἀπὸ τὸ γῆρας σεβασμίου λευίτου, ποὺ ἐγγώρισα ὡς πνευματικὸν τῶν γονέων μου εἰς τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν. Ἦτο μᾶλλον ἀγένειος καὶ ἄσχημος καὶ κάθε ἄλλο παρὰ ἐπιβλητικὸς εἰς τὴν ἑξωτερικὴν του ἐμφάνισιν καὶ εἶχε τὸ φυσικὸν ἐλάττωμα νὰ μὴ δύναται νὰ προσφέρῃ καλὰ τὸ «σ». Οὔτε ἐγνώριζε πολλὰ γράμματα... Ἦτο ὅμως ἀφωσιωμένος εἰς τὸ ἱερατικὸν του χρέος, εἶχε πίστιν καὶ φόβον Θεοῦ, εἶχε βαθεῖαν εὐλάβειαν, ἡ ὁποία, ἐντελῶς φυσικὴ καὶ ἀπροσποίητος, διεφαίνετο εἰς κάθε τελετουργικὴν του πράξιν — ἀκόμη καὶ εἰς τὰς ἀπλουστεράς τελετὰς τῶν καθημερινῶν, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς μικροτέρας κατ' οἶκον τελετὰς. Καὶ ἠσθάνεσο, ὅταν τὸν ἐβλεπες καὶ ὅταν τὸν ἤκουες, ὅτι πραγματικὰ ἐλάτρευε τὸν Θεὸν καὶ ἀληθινὰ ἐμεσίτευε διὰ τοὺς πιστοὺς. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὑπῆρξεν καὶ εἰς τὴν ὅλην του ζωὴν ἀληθινὸς «τύπος τῶν πιστῶν», διότι οὐδέποτε ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του καὶ εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν τίποτε ἀπὸ ὅ,τι ἦτο δυνατόν — ἔστω καὶ μακρόθεν — νὰ προκαλέσῃ παρεξήγησιν ἢ σκάνδαλον καὶ ἦτο ἐπὶ πλέον ἄπληστος εἰς τὴν μελέτην καὶ εἰς τὴν μάθησιν καὶ ἀπολύτως τακτικὸς εἰς τὰ ἱερατικά του καθήκοντα, μὲ βαθεῖαν εὐλάβειαν καὶ μὲ φόβον Θεοῦ εἰσερχόμενος εἰς τὸν Ναόν. Δὲν θὰ τὸν λησμονήσω ποτέ· εἶναι ἡ ἱερωτέρα ἀνάμνησις ποὺ ἔχω διατηρήσει ἀπὸ τὰ παιδικὰ μου χρόνια, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ ζῆ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ νὰ μὲ διδάσκῃ ἀκόμη. Καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅσα ἤκουα δι' αὐτὸν ἀπὸ τότε καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν πνευματικὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν, ποὺ ἄφινε εἰς ὅλους μας, ὅταν ἔφευγε ἀπὸ τὸ σπίτι μας μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μηνιαίου «ἀγιασμοῦ». Αἰωνία του ἡ μνήμη!

Καὶ μόνον τέτοιος ἂν εἶναι ὁ Κληρικὸς, δύναται νὰ προσ-

«Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν· ἀλλὰ πλούσιος εἶ».

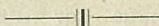
(Ἀποκάλυψις 2, 9)

φέρη — χωρίς να τὸ ἀντιλαμβάνεται — τὴν μεγαλυτέραν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ποίμνιόν του.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό, ποῦ ἡμπορεῖ νὰ προσφέρῃ σήμερον ὁ Ἐφημέριος, ἔστω καὶ ἂν στερεῖται τῶν γραμματικῶν προσόντων. Ἡ πείρα ἔχει διδάξει ὅτι καὶ ἄλλα πολλά, παραλλήλως πρὸς αὐτὸ, δύναται νὰ προσφέρῃ ὁ εὐλαβὴς καὶ ζηλωτὴς Ἱερεὺς. Ἀρκεῖ νὰ τὸ ἀντιληφθῆ, νὰ τὸ θελήσῃ καὶ νὰ τὸ ἐπιδιώξῃ με ταπεινώσιν, με πίστιν καὶ με ἀγάπην.

Περὶ τούτων ὁμως ἄλλοτε.

E. Γ. M.

ΕΚΤΙΜΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΣΑΣ;

Μερικοὶ ἄνθρωποι νομίζουν ὅτι διὰ νὰ κάμουν μεγάλα πράγματα πρέπει νὰ κατέχουν μεγάλα ἀξιώματα, διότι λησμονοῦν ἢ δὲν γνωρίζουν, ὅτι τὰ μεγάλα ἀξιώματα δὲν ἡμποροῦν νὰ στηριχθοῦν, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, ποῦ θὰ τὰ στηρίξουν με τὴν μεγάλην δύναμιν, ποῦ ἔχουν οἱ μικροί, ὅταν εἶναι πιστοὶ εἰς τὰ μικρά των ἔργα.

Ἄλλὰ νομίζω, ὅτι δὲν εἶναι ὀλίγοι καὶ ἐκεῖνοι, ποῦ, ὅταν ἀνέλαβαν τὰ μεγάλα ἀξιώματα, ἀντελήφθησαν ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κάμουν τὰ μεγάλα, ποῦ εἶχαν ὄνειρευθῆ, διότι ἔλειπαν οἱ μικροί, ποῦ θὰ τοὺς ἐβόηθουν. Εὐρέθησαν αἰχμάλωτοι εἰς τὴν παγίδα τῶν δυσκολιῶν τῶν μεγάλων εὐθυῶν καὶ ἔμειναν διὰ παντὸς αἰχμάλωτοι, με τὸ ζωηρὸν παράπονον τῆς ἀποτυχίας τῶν μεγάλων ὀνειρῶν, διότι δὲν εὐρέθη ὁ μικρὸς ποντικός, ὁ πιστὸς καὶ ὁ ἱκανὸς ποῦ θὰ κατάρωγε με τὰ δόντια τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς δραστηριότητός του τὸ σχοινὶ τῆς παγίδος. . .

Νομίζω ἐπίσης, ὅτι ἔχει πολὺ μεγάλο δίκαιον ἐκεῖνος ποῦ εἶπεν, ὅτι εἰς τὸ θέατρον χειροκροτοῦνται μὲν οἱ πρωταγωνισταὶ τοῦ προσκηνίου, αὐτοὶ ὁμως δὲν θὰ ἤκουαν τὰ χειροκροτήματα ἂν ἔλειπαν οἱ ἀφανεῖς ἐργάται τῶν παρασκηνίων.

Ἄλλὰ διατὶ τὰ λέγω τώρα ὅλα αὐτά;

Διότι ἀπλούστατα ἔχω τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ πιστεύω, ὅτι ὅσοι ἀπὸ τοὺς ταπεινοὺς πρεσβυτέρους ἔχουν ὠραία καὶ μεγάλα ὄνειρα καὶ τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιδιώξουν τὴν ἐφαρμογὴν των με τὴν ἀνάληψιν ἐπιφανεστέρων ἀξιομάτων, ἀξιέπαινοι εἶναι, καὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, δι' αὐτό, διαπράττουν ὁμως μεγίστην

«Ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεφγμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι».
(Ἀποκάλυψις 3, 8)

ἀδικίαν καὶ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ κατὰ τοῦ ἔργου των καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἐάν, ἀποβλέποντες εἰς τὸ ὕψος, τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκουν, λησμονοῦν τὴν ἀξίαν τοῦ σημερινοῦ ἔργου των, ὅσον καὶ ἂν εἶναι πτωχὸν εἰς ἑξωτερικὴν λαμπρότητα. Ἔτσι νομίζω, ὅτι χάνουν τὴν ὄρεξιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των καὶ δὲν ἐργάζονται ὅσον χρειάζεται, διὰ νὰ δικαιώσουν τὰς ἀξιώσεις, ποὺ ἔχει ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Κοινωνία ἀπὸ τὴν μόρφωσίν των καὶ τὰς ἰκανότητάς των.

Συμβαίνει ὁμως καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὸ παραβλέψωμεν, ἂν θέλωμεν νὰ εἴμεθα ἀπολύτως εἰλικρινεῖς. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἑξῆς: Ὅποιος δὲν ἐκτιμᾷ τὸ ἔργον τῆς ταπεινότερας θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέχει τώρα, τὸ ἔργον τὸ ἰδικόν του, πῶς θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτιμῆσῃ αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔργον τῶν ἄλλων, ὅταν αὐτοῖον - μεθαύριον αὐτὸς θὰ ὑψωθῆ; Αὐτὸ μοῦ φαίνεται τελείως ἀδύνατον καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν αἰτίαν νομίζω ὅτι προέρχεται τὸ ἄλλο ἐκεῖνο κακόν, τὸ ὁποῖον παλαιότερον ἐταλαιπώρησε τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἡ περιφρόνησις δηλ. πρὸς τὸ ταπεινὸν μὲν ἑξωτερικῶς, ἀλλ' ὑψιστον, κατ' οὐσίαν, ἔργον τοῦ Πρεσβυτέρου ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους των, διὰ τὴν ὁποίαν μὲ πολὺ δίκαιο λογισμένην πικρίαν ἔγραψε μαζὶ μὲ ἄλλους καὶ ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος Καλλίνικος, ποὺ εἶχε βαθυτάτην ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθινῆς ἀξίας τοῦ ἀξιωματός του. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει τώρα μὲ ἐκείνους, ποὺ πραγματικὰ εἶχαν ἐκτιμῆσει τὴν ἰδικὴν των θέσιν ὡς Πρεσβυτέρων καὶ τὸ ἰδικόν των ἔργον ὡς Ἐφημερίων, ὅσον καὶ ἂν ὑψώθησαν, καὶ εἶναι πασίγνωστον ὅτι πλησίον των κανένας Κληρικὸς δὲν αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν του εἰς ἀμηχανίαν, ὅπως συνέβαινε ἄλλοτε μὲ μερικοὺς, οἱ ὁποῖοι καὶ μέσα ἀκόμη εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ κατ' αὐτὰς ἀκόμη τὰς φοβεράς στιγμὰς τῆς θείας λατρείας ἐφέροντο μὲ ὑβριστικότητα πρὸς τοὺς συλλειτουργοὺς των.

Εἶναι καὶ αὐτὸ μία ἀπὸ τὰς μεγάλας προόδους, ποὺ ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας εἰς τὸ διάστημα τῶν τελευταίων 50 ἐτῶν καὶ ποὺ ἐγγυῶνται διὰ τὴν ρωμαλεωτέραν εἰς τὸ ἑξῆς ἐμφάνισιν τῆς πνευματικῆς τῆς δυνάμεως, ἡ ὁποία ὁσημέραι κατακτᾷ μεγαλειότερον ἔδαφος καὶ ἐπιβάλλεται περισσότερον εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

Εὐχάριστον λοιπὸν εἶναι καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς τὸ ὅτι ἐπ' ἐσχάτων οἱ εὐπαιδευτοὶ Ἀρχιμανδριταὶ μας κατέχουν κατὰ

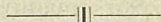
«Πολλῆς δεῖ τῆς συνέσεως τῶ ποιμένι καὶ μυρίων ὀφθαλμῶν πρὸς τὸ περισκοπεῖν πάντοθεν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν».

(Ἰσίδ. Πηλουσιώτης)

μέγα ποσοστὸν ὑπευθύνους ἐφημεριακὰς θέσεις, διότι, ἐφ' ὅσον θὰ ἐκτιμοῦν, πράγματι, τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐκτελοῦν ἀπὸ τὰς σημερινὰς των θέσεις καὶ θὰ μοχθήσουν, ὅσον ἀπαιτεῖται, ἀπὸ τὴν μόρφωσιν καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας εὐχερείας των, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ εἶναι εἰς θέσιν καὶ ἀνυψούμενοι, τυχόν, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀντιλαμβάνονται καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν ὑφισταμένων των καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ὑπὲρ τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐπιδεικνύει ἡ σημερινὴ Σεβασμιωτάτη Ἱεραρχία μὲ τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρόν της ἐπὶ κεφαλῆς.

Ἄλλά, ἂν -παρ' ἐλπίδα- ὑπάρχουν μεταξύ τῶν «ἐπισκοπῆς ὀρεγομένων» καὶ οἱ τυχόν ὑποτιμῶντες τὸ σημερινόν των ἀξίωμα καὶ τὰς τωρινὰς των εὐθύνας, ἅς εἶναι βέβαιοι ὅτι, μῆτε ἀπὸ τῆς ὑψηλοτέρας θέσεως θὰ δυνηθοῦν νὰ προσφέρουν περισσότερα πράγματα. Διὰ τὸν πνευματικὸν δὲ κόσμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκομεν ὅλοι, δὲν ἔχει ἀξίαν τὸ τί θὰ γίνη ὁ καθείς, ἀλλὰ τὸ **τί θὰ κάμη.**

ΓΑ-ΓΟΣ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ αὐταρέσκεια, ἡ ἀπόλυτος ἱκανοποίησις μὲ τὸν ἑαυτὸν μας καὶ μὲ τὰ ἔργα μας, εἶναι φοβερὰ ἀμαρτία, διότι σταματᾷ καὶ δὲν ἀφίνει τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ νὰ προχωρήσῃ ἐντὸς ἡμῶν καὶ ἐκτὸς ἡμῶν. Ὑπάρχουν πολλοὶ πρεσβύτεροι μεταξύ τῶν ἐφημερίων μας ποὺ νομίζουν ὅτι ἡ μακρὰ πείρα τοὺς προσφέρει ἐπαρκῆ τὰ ἐφόδια, διὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ὑπουργήματός των. Γεννᾶται ὅμως ἀμέσως τὸ ἐρώτημα, ἐὰν ἡ πείρα των εἶναι τόσον πλουσία καὶ ποικίλη ὅσον πιστεύουν. Ἐπειτα, πῶς εἶναι δυνατόν, χωρὶς ἀνοικτοὺς ὀφθαλμοὺς, πεφωτισμένην μελέτην τοῦ περιεχομένου τῆς πείρας καὶ ψυχολογικὴν ἀνάλυσιν, νὰ φθάσῃ κανεὶς εἰς τὰ ὀρθὰ συμπεράσματα καὶ τὰς ὀρθὰς ἀποφάσεις; Παρεμβάλλονται πολλοὶ κίνδυνοι, ὅταν ἀκαθοδήγητος ὁ ζῆλος μας ἀρχίζῃ τὸν πλοῦν χωρὶς πилτότον ἢ πυξίδα καὶ μὲ ἀσυμφώνους μεταξύ των χάρτας. Ἄλλοι ἐκ τῶν ἐφημερίων, συνήθως οἱ νεώτεροι, ἐμπιστεύονται πολὺ εἰς τὰς σπουδάς, ποὺ ἔκαμαν εἰς ἀνωτέρας ἱερατικὰς ἢ θεολογικὰς σχολὰς. Εἰς τὸ περιβάλλον ὅμως καὶ τὴν ἀτμόσφαιραν

«Ἄπτε λύχον ὁ Θεὸς τὸν ἱερέα καὶ τίθησιν αὐτὸν ἐπὶ λυχίαν τῆς αὐτοῦ φωτοφόρου καθέδρας».

(Ἰσιδ. Πηλουσιώτης)

τῶν σχολῶν αὐτῶν ἐγγνώρισαν κυρίως ἓνα τύπον ἀνθρώπων, δὲν ἦλθον κἀν εἰς ἐπαφήν μὲ τὴν ἀνθρωποθάλασσαν καὶ τὰ προβλήματα τῆς, πού ἀντιμετωπίζει καθημερινῶς ὁ ἐφημέριος. Εἶναι γνωστὸν ἐξ ἄλλου, ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς ψυχολογίας εἰς τὰς ἱερατικὰς καὶ θεολογικὰς μας σχολὰς ἐξακολουθεῖ νὰ μὴ ἔχη ἀκόμη τὴν θέσιν πού τῆς ἀρμόζει.

Θὰ διερωτᾶσθε ὅμως, ἂν εἶναι δυνατόν νὰ κατατάξωμεν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἰδιοσυγκρασίας καὶ ψυχολογικοὺς τύπους, διὰ νὰ μελετήσωμεν τὰς ἀνάγκας τῶν καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν τί δυνάμεθα ἡμεῖς ὡς ποιμένες νὰ τοὺς προσφέρωμεν. Βεβαίως, εἶναι δυνατόν. Οἱ τύποι, πού θὰ περιγράψω εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖωμα, εἶναι ἀπολύτως πραγματικοί, ἂν καὶ ἡμπορεῖ νὰ μὴ συναντήσετε κανέναν ἐνορίτην σας, πού νὰ ἐμπίπτῃ ἀκριβῶς εἰς τὰ ψυχολογικὰ αὐτὰ καλούπια. Ὅταν λέγωμεν ὅτι ἓνας σφαιροβόλος ἔχει ἐπίδοσιν δεκατέσσαρα μέτρα, δὲν σημαίνει ὅτι ῥίπτει πάντοτε τὴν σφαῖραν εἰς τὰ δεκατέσσαρα ἐνδέχεται ποτὲ νὰ μὴ συνέβῃ αὐτό, ὅλαι ὅμως αἱ ῥίψεις του εἶναι γύρω ἀπὸ τὰ δεκατέσσαρα καὶ μᾶς δίδουν ὡς μέσον ὄρον τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν τῶν μέτρων. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἡμποροῦν νὰ καταταγοῦν εἰς ἓνα ὁρισμένον τύπον, ποτὲ ὅμως ἀκριβῶς καὶ ἀπολύτως.

Ἦδη εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ὁ περίφημος ἰατρός Γαληνὸς διέκρινε τέσσαρας τύπους ἰδιοσυγκρασίας, τὸν αἰσιόδοξον, τὸν χολερικόν, τὸν φλεγματικόν καὶ τὸν μελαγχολικόν. Εἰς τὸν πρῶτον τύπον, ὡς ἐπιστεῦετο τότε, ἐκ τῶν χυμῶν τοῦ σώματος ὑπερισχίει τὸ αἷμα, εἰς τὸν δεύτερον ἡ κιτρίνη χολή, εἰς τὸν τρίτον τὸ φλέγμα καὶ εἰς τὸν τέταρτον ἡ μαύρη χολή. Εἰς τοὺς χρόνους μας οἱ ἀνθρώποι διακρίνονται συνήθως εἰς ἐξωστρεφεῖς καὶ ἐνδοστρεφεῖς, εἰς αὐτὰς δὲ τὰς δύο κατηγορίας κατατάσσονται τελικῶς ὅλαι αἱ ἄλλαι τῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων ἰατρῶν καὶ ψυχολόγων. Οἱ αἰσιόδοξοι καὶ χολερικοὶ ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐνδοστρεφοῦς.

Σὰς ἐκούρασα μὲ ἱστορικὰς ἀναδρομὰς; Ἐλπίζω νὰ μὴ σὰς κουράσω πολὺ μὲ τὴν περιγραφὴν τῶν τύπων. Ἄς ἀρχίσωμεν λοιπόν. Ἐξωστρεφεῖς εἶναι ὁ ἀνθρώπος, τοῦ ὁποίου ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα στρέφονται πρὸς τὰ ἔξω. Εἶναι ἀντικειμενικὸς καὶ πρακτικὸς εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν σκέψιν του. Δὲν ἔχει ἐκτίμησιν διὰ τὰς καλὰς τέχνας καὶ τὰ πνευματικὰ θεύματα. Δὲν διακρίνεται

«Συμπράττωμεν τοίνυν ἀλλήλοις, συνδεσμῶμεν τῇ ἀγάπῃ· μηδεὶς ἡμᾶς χωρίζεσθω.

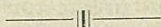
(Ἱ. Χρυσόστομος)

δι' αὐτό, πού συνήθως ὀνομάζομεν πνευματικότητα. Ὁ χολερικός ἐξωστρεφῆς εἰδικῶς χαρακτηρίζεται ἀπὸ εὐφυΐαν, ἔντονα συναισθήματα καί, πρὸ παντός, ἰσχυρὰν θέλησιν πρὸς δρᾶσιν. «Σκέπτεται μὲ ταχύτητα καὶ ἀκρίβειαν, αἰσθάνεται μὲ βάθος καὶ εὐλικρίνειαν, ὠθούμενος δὲ ἀπὸ τὴν σκέψιν καὶ τὸ συναίσθημα προβαίνει χωρὶς ἀναβολὴν εἰς ἀποφασιστικὰ ἐνεργείας». Ἡ δραστηριότης του εἶναι ἀνεξάντλητος.

Ὁ πρακτικὸς ἢ κοινωνικῶς προσανατολισμένος χριστιανὸς ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτήν. Τὴν θρησκείαν ἀντιλαμβάνεται οὐχὶ ὡς μίαν διδασκαλίαν ἢ ἱερὰν θεωρίαν, ὡς μίαν μυστικὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὡς ἓνα πρόγραμμα ἐργασίας καὶ κοινωνικῆς δράσεως. Τοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ παίξῃ μὲ ἐπιτυχίαν κάποιον ῥόλον εἰς τὸ πνευματικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὅμως ὁ ἀνθρώπος πού χρειάζεται διὰ τὰ διαχειριστικὰ καὶ τὸ κοινωνικὸν πρόγραμμα τῆς ἐνορίας.

Σ. ΑΓΟΥΡΙΔΗΣ

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Ὁ Ἐφημέριος» στέλλεται δωρεὰν πρὸς ὅλους τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἐκκλησίας», τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ παράρτημα.

Παρακαλοῦνται ὅλοι οἱ ἀγαγῶσταί τῆς «Ἐκκλησίας», καὶ ἰδίᾳ οἱ ἐξ αὐτῶν Κληρικοί, ὅπως ἀνακοινώσωσιν ἡμῖν πᾶσαν σκέψιν τὴν σχετικὴν πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ παραρτήματος τούτου.

Ἰδιαιτέρως παρακαλοῦνται οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι ὅπως ὑποδείξωσιν ὅ,τι κρίνουν ὡς ἀπαραίτητον διὰ τὴν πληρεστέραν ἐνημέρωσιν τῶν περὶ αὐτοὺς Κληρικῶν.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ εὐλαβέστατοι Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι, ὅπως ἀπευθύνωσιν εἰς τὸν «Ἐφημέριον» πᾶσαν ἐρώτησιν ἢ ἀπορίαν τὴν σχετικὴν πρὸς τὸ λειτούργημα των, ἵνα λάβωσιν ἐν καιρῷ τὰς ἀπαιτουμένας ἀπαντήσεις ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτοῦ.

Καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην πληροφορίαν καὶ ἐξυπηρέτησιν ἀφορῶσαν τοὺς εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους δύνανται οἱ ἀγαγῶσταί μας ν' ἀπευθύνωνται πρὸς ἡμᾶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 1952

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

Σημείωσις: Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», Μοσχονησίον 12α, Ἀθήνας (τηλέφ. 82.219) ἢ πρὸς τὸν Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖον, Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασίου 1, Ἀθήνας (τηλέφ. 72.112).